รายงานผลงานเรื่องเต็มการทดลองที่สิ้นสุด

---

1. **แผนงานวิจัย** : งานวิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชสวนอุตสาหกรรม
2. **โครงการวิจัย** : วิจัยและพัฒนาชา
   กิจกรรม : การพัฒนาพันธุ์และเทคโนโลยีการผลิตชาอัสสัมในพื้นที่ภาคใต้
3. **ชื่อการทดลอง (ภาษาไทย)** : การคัดเลือกพันธุ์ชากลุ่มพันธุ์ชาอัสสัมในพื้นที่ภาคใต้
   ชื่อการทดลอง (ภาษาอังกฤษ) : Selection of Assam Tea (*camellia sinensis* var. *assamica*) Varieties in the Southern Region
4. **คณะผู้ดำเนินงาน**

หัวหน้าการทดลอง : นางศุภลักษณ์ อริยภูชัย หน่วยงาน ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง

ผู้ร่วมงาน : นางชญานุช ตรีพันธ์ หน่วยงาน ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง

นางสุมาลี ศรีแก้ว หน่วยงาน ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง

ว่าที่ รต. อรรถพล รุกขพันธ์ หน่วยงาน ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง

5. **บทคัดย่อ**

การคัดเลือกพันธุ์ชากลุ่มพันธุ์ชาอัสสัมในพื้นที่ภาคใต้ ดำเนินการที่ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง ระหว่าง 2561 - 2562 เพื่อคัดเลือกสายพันธุ์ชาอัสสัมที่สามารถเจริญเติบโตและให้ผลผลิตสูงในพื้นที่ภาคใต้ พบว่าสามารถคัดเลือกสายพันธุ์ชาอัสสัมที่ได้จากการเพาะเมล็ดที่มีอายุ 3 ปี ได้จำนวน 10 สายพันธุ์ คือ 0686 0689 0701 0706, 0711 0712 0715 0719 0720 และ 0810 โดยมีขนาดทรงพุ่ม 195.0-280.0 เซนติเมตร, เส้นผ่านศูนย์กลางโคนต้น 5.45-7.75 เซนติเมตร, ความกว้างใบ 3.0-7.0 เซนติเมตร, ความยาวใบ 8.0-18.0 เซนติเมตร, สีของใบแก่อยู่ในกลุ่ม GG 135A-139A สีของใบอ่อนอยู่ในกลุ่ม YGG 143A-146A จำนวนหยักใบระหว่าง 84.0-134.0 หยักต่อใบ, ผลผลิตอยู่ระหว่าง 272.79-607.83 กรัมต่อต้นต่อปี, จำนวนชุดใบ 6-7 ชุดใบต่อปี, จำนวนใบต่อชุด 4.0-8.0 ใบ, ความยาวชุดใบ 23.57-39.20 เซนติเมตร, ความยาวปล้อง 2.0-9.0 เซนติเมตร และระยะเวลาการแตกยอดใหม่อยู่ระหว่าง 40-50 วัน

Abstract

The study the selection of Assam tea (*camellia sinensis* var. *assamica*) varieties in the Southern Region was conducted at Trang Horticultural Research Center, during 2018-2019. The aims of this study were a select line variety of *camellia sinensis* var. *assamica* that can high

growth and yields in the southern region. The results were a select 10 line variety of Assam tea from seed cultivation that is 3 years old include 0686, 0689, 0701, 0706, 0711, 0712, 0715, 0719, 0720 and 0810. With a canopy size of 195.0-280.0 centimeter, stem diameter 5.45-7.75 centimeter, leaf width 3.0-7.0 cm, leaf length 8.0-18.0 centimeter, The color of the old leaves is in GG 135A-139A group, young leaves in YGG 143A-146A group, with the number of serrated leaves between 84.0-134.0 serrated, the yield is between 272.79-607.83 g per tree per year, the amount of leaves 6-7 leaves per year, the amount of leaves 4.0-8.0 leaves, leaf length 23.57-39.20 centimeter segment length 2.0-9.0 centimeter and new shoot duration between 40-50 days

6. คำนำ

ชาเป็นพืชสวนอุตสาหกรรมที่ใช้แปรรูปเป็นเครื่องดื่มและผลิตภัณฑ์อื่น ๆ โดยผลผลิตชาของโลก 30 เปอร์เซ็นต์เป็นชาใบ (ชาจีนและชาเขียว) และอีก 70 เปอร์เซ็นต์เป็นชาดำหรือชาฝรั่งซึ่งแปรรูปจากกลุ่มพันธุ์ชาอัสสัม ซึ่งจัดได้ว่าเป็นชาพื้นเมืองที่มีแหล่งกำเนิดทางภาคเหนือของไทย และมีการกระจายไปปลูกจนสามารถปรับตัวได้ดีในหลายพื้นที่ รวมถึงพื้นที่ภาคใต้เริ่มมีการปลูกชาอัสสัมเมื่อพ.ศ. 2330 ที่ชุมชนบ้านเจ๊ะเหม อำเภอแว้ง จังหวัดนราธิวาส โดยปลูกในสวนผลไม้ สวนยางพารา บริเวณบ้าน ริมคลอง หรือริมสวน เนื่องจากเจริญเติบโตและให้ผลผลิตดีในพื้นที่ที่มีร่มเงา ดังนั้นชาอัสสัมจึงเป็นพืชทางเลือกใหม่ให้กับเกษตรกรปลูก เพื่อเพิ่มรายได้ ทั้งนี้ศูนย์วิจัยพืชสวนตรังได้นำต้นชาอัสสัมที่ได้จากการเพาะเมล็ด จากศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่มาปลูกในปี 2558 แซมระหว่างแถวต้นสะตออายุ 20 ปี (ระยะปลูก 10 เมตร) ใช้ระยะปลูก 75x150 เซนติเมตร พบว่าชาอัสสัมอายุ 2 ปี มีการเจริญเติบโตดี คือ ความสูงเฉลี่ย 116 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางลำต้นเฉลี่ย 1.47 เซนติเมตร ขนาดทรงพุ่มเฉลี่ย 93.83 เซนติเมตร จำนวนยอดเฉลี่ย 98.8 ยอด ซึ่งจากการมาศึกษาดูงานของกลุ่มแม่บ้านผลิตชาเจ๊ะเหม ได้มีการแปรรูปยอดชาดังกล่าว พบว่าได้ชาจีนที่มีคุณภาพและรสชาติ ดังนั้นจึงควรมีการคัดเลือกสายพันธุ์ชากลุ่มพันธุ์ชาอัสสัมที่มีการเจริญเติบโตดี ผลผลิตสูงในพื้นที่ภาคใต้เพื่อนำไปสู่การเปรียบเทียบพันธุ์และพิจารณาเป็นพันธุ์แนะนำของกรมวิชาการเกษตรต่อไป

7. วิธีดำเนินการ :

-อุปกรณ์

1. แปลงชาอัสสัมอายุ 3 ปี จำนวน 3,000 ต้น พื้นที่ปลูก 7 ไร่
2. ปุ๋ยเคมีผสมสูตร 80-24-26 และปุ๋ยคอก
3. สารป้องกันกำจัดโรค-แมลง และวัชพืช

4. อุปกรณ์ระบบน้ำ

5. อุปกรณ์ในการเก็บข้อมูลและอื่นๆ เช่น เวอร์เนียร์ สายวัด ตาชั่ง กล้องถ่ายรูป และอื่นๆ

-วิธีการ

ไม่มี

วิธีปฏิบัติการทดลอง

1. ดูแลรักษาต้นชาอัสสัมอายุ 3 ปี (ปลูกเมื่อเดือนพฤษภาคม 2558) โดยให้น้ำและใส่ปุ๋ยเคมีใช้ปุ๋ยผสมสูตร 80-24-26 โดยในปีที่ 1 ใส่อัตรา 20 กก./ไร่ ปีที่ 2 ใส่อัตรา 40 กก./ไร่ ปีที่ 3 ใส่ 60 กก./ไร่ หลังจากปีที่ 4 เป็นต้นไปใส่ 80 กก./ไร่ (ช่วงต้นและปลายฤดูฝน) และใส่ปุ๋ยคอกอย่างน้อยปีละ 2 ตัน/ไร่

2. ควบคุมความสูงที่ 50 เซนติเมตร

3. ทำการติดตามการเจริญเติบโตของชาอัสสัมที่ผ่านการคัดเลือกและทำเครื่องหมายไว้ในปี 2561 แล้วคัดเลือกต้น ไว้ 10 สายพันธุ์ สำหรับการเปรียบเทียบพันธุ์ต่อไป

เกณฑ์ในการคัดเลือกมีดังนี้

- อัตราการเจริญเติบโตของต้น คือ เส้นผ่านศูนย์กลางโคนต้น มากกว่า 5.40 เซนติเมตร
- น้ำหนักผลผลิตสดต่อต้นต่อปีมากกว่า 270 กรัม (เมื่ออายุ 3 ปี)
- ความยาวปล้องน้อยกว่า 9 เซนติเมตร

การบันทึกข้อมูล

1. การเจริญเติบโต เช่น ขนาดทรงพุ่ม

2. ลักษณะใบและการแตกยอด เช่น จำนวนชุดใบ/ปี สีใบ ความกว้างใบ ความยาวใบ ลักษณะผิวใบ จำนวนหยักใบ ความยาวปล้อง จำนวนยอดต่อต้นต่อปี และระยะเวลาการแตกยอดใหม่

3. ผลผลิต น้ำหนักต่อต้น

- เวลาและสถานที่

ระยะเวลา ตุลาคม 2561 - กันยายน 2562

สถานที่ ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง อ. สิเกา จ.ตรัง

8. ผลการทดลองและวิจารณ์

คัดเลือกพันธุ์ชากลุ่มพันธุ์อัสสัมได้จำนวน 10 สายพันธุ์ คือ 0686, 0689, 0701, 0706, 0711, 0712, 0715, 0719, 0720 และ 0810 โดยมีลักษณะดังนี้

สายพันธุ์ 0686 ลักษณะประจำพันธุ์ ขนาดใบ 5.0-7.0 × 11.05-18.0 เซนติเมตร, สีของใบแก่ GG 139 A, สีของใบอ่อน YGG 144 B, จำนวนหยักใบ 84.0-98.0 หยัก, ลักษณะผิวใบ ใบหยักเป็นคลื่นเล็กน้อย ผลผลิตและองค์ประกอบผลผลิต (เมื่ออายุ 3 ปี) ผลผลิต 392.19 กิโลกรัม/ต้น/ครั้ง, จำนวนชุดใบ 6-7 ชุดใบ, จำนวนใบต่อชุด 5.0-7.0 ใบ, ความยาวชุดใบ 37.92 เซนติเมตร, ความยาวปล้อง 6.0-8.0 เซนติเมตร, ระยะเวลาการแตกยอดใหม่ 45 วัน

สายพันธุ์ 0689 ลักษณะประจำพันธุ์ ขนาดใบ 3.5-6.1 × 9.5-15.0 เซนติเมตร, สีของใบแก่ GG 136 A สีของใบอ่อน YGG 144 B, จำนวนหยักใบ 90.0-114.0 หยัก, ลักษณะผิวใบ ใบหยักเป็นคลื่นมาก ผลผลิตและองค์ประกอบผลผลิต (เมื่ออายุ 3 ปี) ผลผลิต 607.83 กิโลกรัม/ต้น /ครั้ง, จำนวนชุดใบ 6-7 ชุดใบ, จำนวนใบต่อชุด 4.0-7.0 ใบ, ความยาวชุดใบ 29.95 เซนติเมตร, ความยาวปล้อง 5.0-7.5 เซนติเมตร, ระยะเวลาการแตกยอดใหม่ 45 วัน

สายพันธุ์ 0701 ลักษณะประจำพันธุ์ ขนาดใบ 3.0-6.0 × 9.5-16.5 เซนติเมตร, สีของใบแก่ GG 136 A สีของใบอ่อน YGG 144 A, จำนวนหยักใบ 96.0-105.0 หยัก, ลักษณะผิวใบ ใบมันวาว หยักเป็นคลื่นเล็กน้อย ผลผลิตและองค์ประกอบผลผลิต (เมื่ออายุ 3 ปี) ผลผลิต 292.47 กิโลกรัม/ต้น/ครั้ง, จำนวนชุดใบ 6-7 ชุดใบ, จำนวนใบต่อชุด 5.0-7.0 ใบ, ความยาวชุดใบ 24.15 เซนติเมตร, ความยาวปล้อง 3.0-3.5 เซนติเมตร, ระยะเวลาการแตกยอดใหม่ 45 วัน

สายพันธุ์ 0706 ลักษณะประจำพันธุ์ ขนาดใบ 4.0-6.0 × 11.5-16.5 เซนติเมตร, สีของใบแก่ GG 136 B สีของใบอ่อน YGG 144 A, จำนวนหยักใบ 85.0-104.0 หยัก, ลักษณะผิวใบ ใบมันวาว หยักเป็นคลื่น ผลผลิตและองค์ประกอบผลผลิต (เมื่ออายุ 3 ปี) ผลผลิต 289.26 กิโลกรัม/ต้น/ครั้ง, จำนวนชุดใบ 6-7 ชุดใบ, จำนวนใบต่อชุด 5.0-7.0 ใบ, ความยาวชุดใบ 35.15 เซนติเมตร, ความยาวปล้อง 4.5-8.0 เซนติเมตร, ระยะเวลาการแตกยอดใหม่ 50 วัน

สายพันธุ์ 0711 ลักษณะประจำพันธุ์ ขนาดใบ 3.0-6.0 × 8.0-17.0 เซนติเมตร, สีของใบแก่ GG 137 A สีของใบอ่อน YGG 144 B, จำนวนหยักใบ 100.0-134.0 หยัก, ลักษณะผิวใบ ใบมันวาวเล็กน้อย ใบหยักเป็นคลื่น ผลผลิตและองค์ประกอบผลผลิต (เมื่ออายุ 3 ปี) ผลผลิต 448.83 กิโลกรัม/ต้น/ครั้ง, จำนวนชุดใบ 6-7 ชุดใบ, จำนวนใบต่อชุด 5.0-7.0 ใบ, ความยาวชุดใบ 36.20 เซนติเมตร, ความยาวปล้อง 2.0-8.0 เซนติเมตร, ระยะเวลาการแตกยอดใหม่ 40 วัน

สายพันธุ์ 0712 ลักษณะประจำพันธุ์ ขนาดใบ 4.0-6.5 × 11.0-17.0 เซนติเมตร, สีของใบแก่ GG 139 A สีของใบอ่อน YGG 143 B, จำนวนหยักใบ 89.0-114.0 หยัก, ลักษณะผิวใบ ใบเรียบ ผลผลิตและองค์ประกอบผลผลิต (เมื่ออายุ 3 ปี) ผลผลิต 413.82 กิโลกรัม/ต้น/ครั้ง, จำนวนชุดใบ 6-7 ชุดใบ, จำนวนใบต่อชุด 5.0-7.0 ใบ, ความยาวชุดใบ 34.95 เซนติเมตร, ความยาวปล้อง 5.0-8.0 เซนติเมตร, ระยะเวลาการแตกยอดใหม่ 45 วัน

สายพันธุ์ 0715 ลักษณะประจำพันธุ์ ขนาดใบ 4.0-6.0 × 8.0-15.5 เซนติเมตร, สีของใบแก่ GG 139 A สีของใบอ่อน GG 143 A, จำนวนหยักใบ 86.0-92.0 หยัก, ลักษณะผิวใบ ใบมันวาวเล็กน้อย ใบหยักเป็นคลื่น ผลผลิตและองค์ประกอบผลผลิต (เมื่ออายุ 3 ปี) ผลผลิต 272.79 กิโลกรัม/ต้น/ครั้ง, จำนวนชุดใบ 6-7 ชุดใบ, จำนวนใบต่อชุด 4.0-7.0 ใบ, ความยาวชุดใบ 28.10 เซนติเมตร, ความยาวปล้อง 3.5-7.5 เซนติเมตร, ระยะเวลาการแตกยอดใหม่ 40 วัน

สายพันธุ์ 0719 ลักษณะประจำพันธุ์ ขนาดใบ 4.5-7.0 × 10.0-16.5 เซนติเมตร, สีของใบแก่ GG 139 A สีของใบอ่อน GG 143 A จำนวนหยักใบ 93.0-108.0 หยัก, ลักษณะผิวใบ ใบมันวาว หยักเป็นคลื่น ผลผลิตและองค์ประกอบผลผลิต (เมื่ออายุ 3 ปี) ผลผลิต 481.08 กิโลกรัม/ต้น/ครั้ง, จำนวนชุดใบ 6-7 ชุดใบ, จำนวนใบต่อชุด 5.0-8.0 ใบ, ความยาวชุดใบ 39.20 เซนติเมตร, ความยาวปล้อง 6.0-8.0 เซนติเมตร, ระยะเวลาการแตกยอดใหม่ 45 วัน

สายพันธุ์ 0720 ลักษณะประจำพันธุ์ ขนาดใบ 5.0-6.3 × 10.0-15.5 เซนติเมตร, สีของใบแก่ GG 137 A สีของใบอ่อน YGG 144 A จำนวนหยักใบ 95.0-105.0 หยัก, ลักษณะผิวใบ ใบหยักเป็นคลื่นเล็กน้อย ผลผลิตและองค์ประกอบผลผลิต (เมื่ออายุ 3 ปี) ผลผลิต 313.44 กิโลกรัม/ต้น/ครั้ง, จำนวนชุดใบ 6-7 ชุดใบ, จำนวนใบต่อชุด 5.0-6.0 ใบ, ความยาวชุดใบ 34.85 เซนติเมตร, ความยาวปล้อง 5.0-6.5 เซนติเมตร, ระยะเวลาการแตกยอดใหม่ 45 วัน

สายพันธุ์ 0810 ลักษณะประจำพันธุ์ ขนาดใบ 3.5-6.0 × 9.8-17.0 เซนติเมตร, สีของใบแก่ GG 135 A สีของใบอ่อน YGG 146 A จำนวนหยักใบ 99.0-122.0 หยัก, ลักษณะผิวใบ ใบหยักเป็นคลื่นเล็กน้อย ผลผลิตและองค์ประกอบผลผลิต (เมื่ออายุ 3 ปี) ผลผลิต 461.85 กิโลกรัม/ต้น/ครั้ง, จำนวนชุดใบ 6-7 ชุดใบ, จำนวนใบต่อชุด 4.0-6.0 ใบ, ความยาวชุดใบ 23.57 เซนติเมตร, ความยาวปล้อง 4.5-9.0 เซนติเมตร, ระยะเวลาการแตกยอดใหม่ 45 วัน (ภาพที่ 1-10)

การคัดเลือกพันธุ์ชากลุ่มพันธุ์ชาอัสสัมในพื้นที่ภาคใต้

0686

แหล่งที่มา	: ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่
วันที่ปลูก	: 8 พฤษภาคม พ.ศ. 2558

ลักษณะประจำพันธุ์			
ต้น	: เส้นผ่านศูนย์กลางโคนต้น	5.70	เซนติเมตร
ใบ	: ขนาดใบ (กว้าง×ยาว)	5.0-7.0 × 11.05-18.00	เซนติเมตร

	: สีของใบแก่	GG 139 A	
	: สีของใบอ่อน	YGG 144 B	
	: จำนวนหยักใบ	84.0-98.0	หยัก
	: ลักษณะผิวใบ	ใบหยักเป็นคลื่นเล็กน้อย	
ผลผลิตและองค์ประกอบผลผลิต			
	: ผลผลิต	392.19	กรัม/ต้น/ครั้ง
	: จำนวนชุดใบต่อปี	6-7	ชุดใบ
	: จำนวนใบต่อชุด	5.0-7.0	ใบ
	: ความยาวชุดใบ	37.92	เซนติเมตร
	: ความยาวปล้อง	6.0-8.0	เซนติเมตร
	: ระยะเวลาการแตกยอดใหม่	45	วัน
ลักษณะเด่น			
-			

*** หมายเหตุ** ผลผลิตเฉลี่ยจากต้นชาอัสสัมเมื่ออายุ 3 ปี

ภาพที่ 1 สายพันธุ์ 0686

<u>การคัดเลือกพันธุ์ชากลุ่มพันธุ์ชาอัสสัมในพื้นที่ภาคใต้</u>

0689

แหล่งที่มา	: ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่
วันที่ปลูก	: 8 พฤษภาคม พ.ศ. 2558

ลักษณะประจำพันธุ์			
ต้น	: เส้นผ่านศูนย์กลางโคนต้น	5.45	เซนติเมตร
ใบ	: ขนาดใบ (กว้าง×ยาว)	3.5-6.1 × 9.5-15.0	เซนติเมตร
	: สีของใบแก่	GG 136 A	
	: สีของใบอ่อน	YGG 144 B	
	: จำนวนหยักใบ	90.0-114.0	หยัก
	: ลักษณะผิวใบ	หยักเป็นคลื่นมาก	
ผลผลิตและองค์ประกอบผลผลิต			
	: ผลผลิต	607.83	กรัม/ต้น/ปี
	: จำนวนชุดใบต่อปี	6-7	ชุดใบ
	: จำนวนใบต่อชุด	4.0-7.0	ใบ
	: ความยาวชุดใบ	29.95	เซนติเมตร
	: ความยาวปล้อง	5.0-7.5	เซนติเมตร
	: ระยะเวลาการแตกยอดใหม่	45	วัน
ลักษณะเด่น			
-			

*** หมายเหตุ** ผลผลิตเฉลี่ยจากต้นชาอัสสัมเมื่ออายุ 3 ปี

ภาพที่ 2 สายพันธุ์ 0689

การคัดเลือกพันธุ์ชากลุ่มพันธุ์ชาอัสสัมในพื้นที่ภาคใต้

0701

แหล่งที่มา	: ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่
วันที่ปลูก	: 8 พฤษภาคม พ.ศ. 2558

ลักษณะประจำพันธุ์			
ต้น	: เส้นผ่านศูนย์กลางโคนต้น	5.75	เซนติเมตร
ใบ	: ขนาดใบ (กว้าง×ยาว)	3.0-6.0 × 9.5-16.5	เซนติเมตร
	: สีของใบแก่	GG 136 A	
	: สีของใบอ่อน	YGG 144 A	
	: จำนวนหยักใบ	96.0-105.0	หยัก
	: ลักษณะผิวใบ	ใบมันวาว หยักเป็นคลื่นเล็กน้อย	
ผลผลิตและองค์ประกอบผลผลิต			
	: ผลผลิต	292.47	กรัม/ต้น/ปี
	: จำนวนชุดใบต่อปี	6-7	ชุดใบ
	: จำนวนใบต่อชุด	5.0-7.0	ใบ
	: ความยาวชุดใบ	24.15	เซนติเมตร
	: ความยาวปล้อง	3.0-3.5	เซนติเมตร
	: ระยะเวลาการแตกยอดใหม่	45	วัน
ลักษณะเด่น			
-			

*** หมายเหตุ** ผลผลิตเฉลี่ยจากต้นชาอัสสัมเมื่ออายุ 3 ปี

ภาพที่ 3 สายพันธุ์ 0701

การคัดเลือกพันธุ์ชากลุ่มพันธุ์ชาอัสสัมในพื้นที่ภาคใต้

0706

แหล่งที่มา	: ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่
วันที่ปลูก	: 8 พฤษภาคม พ.ศ. 2558

ลักษณะประจำพันธุ์			
ต้น	: เส้นผ่านศูนย์กลางโคนต้น	6.20	เซนติเมตร
ใบ	: ขนาดใบ (กว้าง×ยาว)	4.0-6.0 × 11.5-16.5	เซนติเมตร
	: สีของใบแก่	GG 136 B	
	: สีของใบอ่อน	YGG 144 A	
	: จำนวนหยักใบ	85.0-104.0	หยัก
	: ลักษณะผิวใบ	ใบมันวาว หยักเป็นคลื่น	
ผลผลิตและองค์ประกอบผลผลิต			
	: ผลผลิต	289.26	กรัม/ต้น/ปี
	: จำนวนชุดใบต่อปี	6-7	ชุดใบ
	: จำนวนใบต่อชุด	5.0-7.0	ใบ
	: ความยาวชุดใบ	35.15	เซนติเมตร

	: ความยาวปล้อง	4.5-8.0	เซนติเมตร
	: ระยะเวลาการแตกยอดใหม่	50	วัน
ลักษณะเด่น			
-			

*** หมายเหตุ** ผลผลิตเฉลี่ยจากต้นชาอัสสัมเมื่ออายุ 3 ปี

ภาพที่ 4 สายพันธุ์ 0706

<u>การคัดเลือกพันธุ์ชากลุ่มพันธุ์ชาอัสสัมในพื้นที่ภาคใต้</u>

0711

แหล่งที่มา	: ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่
วันที่ปลูก	: 8 พฤษภาคม พ.ศ. 2558

ลักษณะประจำพันธุ์			
ต้น	: เส้นผ่านศูนย์กลางโคนต้น	6.50	เซนติเมตร
ใบ	: ขนาดใบ (กว้าง×ยาว)	3.0-6.0 × 8.0-17.0	เซนติเมตร
	: สีของใบแก่	GG 137 A	
	: สีของใบอ่อน	YGG 144 B	
	: จำนวนหยักใบ	100.0-134.0	หยัก
	: ลักษณะผิวใบ	ใบมันวาว หยักเป็นคลื่น	
ผลผลิตและองค์ประกอบผลผลิต			
	: ผลผลิต	448.83	กรัม/ต้น/ปี
	: จำนวนชุดใบต่อปี	6-7	ชุดใบ
	: จำนวนใบต่อชุด	5.0-7.0	ใบ

	: ความยาวชุดใบ	36.20	เซนติเมตร
	: ความยาวปล้อง	2.0-8.0	เซนติเมตร
	: ระยะเวลาการแตกยอดใหม่	40	วัน
ลักษณะเด่น			
-			

*** หมายเหตุ** ผลผลิตเฉลี่ยจากต้นชาอัสสัมเมื่ออายุ 3 ปี

ภาพที่ 5 สายพันธุ์ 0711

การคัดเลือกพันธุ์ชากลุ่มพันธุ์ชาอัสสัมในพื้นที่ภาคใต้

0712

แหล่งที่มา	: ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่
วันที่ปลูก	: 8 พฤษภาคม พ.ศ. 2558

ลักษณะประจำพันธุ์			
ต้น	: เส้นผ่านศูนย์กลางโคนต้น	6.50	เซนติเมตร
ใบ	: ขนาดใบ (กว้าง×ยาว)	4.0-6.5 × 11.0-17.0	เซนติเมตร
	: สีของใบแก่	GG 139 A	
	: สีของใบอ่อน	GG 143 B	
	: จำนวนหยักใบ	89.0-114.0	หยัก
	: ลักษณะผิวใบ	เรียบ	
ผลผลิตและองค์ประกอบผลผลิต			
	: ผลผลิต	413.82	กรัม/ต้น/ปี
	: จำนวนชุดใบต่อปี	6-7	ชุดใบ
	: จำนวนใบต่อชุด	5.0-7.0	ใบ
	: ความยาวชุดใบ	34.95	เซนติเมตร
	: ความยาวปล้อง	5.0-8.0	เซนติเมตร
	: ระยะเวลาการแตกยอดใหม่	45	วัน
ลักษณะเด่น			
-			

*** หมายเหตุ** ผลผลิตเฉลี่ยจากต้นชาอัสสัมเมื่ออายุ 3 ปี

ภาพที่ 6 สายพันธุ์ 0712

การคัดเลือกพันธุ์ชากลุ่มพันธุ์ชาอัสสัมในพื้นที่ภาคใต้

0715

แหล่งที่มา	: ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่
วันที่ปลูก	: 8 พฤษภาคม พ.ศ. 2558

ลักษณะประจำพันธุ์			
ต้น	: เส้นผ่านศูนย์กลางโคนต้น	5.70	เซนติเมตร
ใบ	: ขนาดใบ (กว้าง×ยาว)	4.0-6.0 × 8.0-15.5	เซนติเมตร
	: สีของใบแก่	GG 139 A	
	: สีของใบอ่อน	GG 143 A	
	: จำนวนหยักใบ	86.0-92.0	หยัก
	: ลักษณะผิวใบ	ใบมันวาวเล็กน้อย ใบหยักเป็นคลื่น	
ผลผลิตและองค์ประกอบผลผลิต			
	: ผลผลิต	272.79	กรัม/ต้น/ปี
	: จำนวนชุดใบต่อปี	6-7	ชุดใบ
	: จำนวนใบต่อชุด	4.0-7.0	ใบ
	: ความยาวชุดใบ	28.10	เซนติเมตร
	: ความยาวปล้อง	3.5-7.5	เซนติเมตร
	: ระยะเวลาการแตกยอดใหม่	40	วัน
ลักษณะเด่น			
-			

*** หมายเหตุ** ผลผลิตเฉลี่ยจากต้นชาอัสสัมเมื่ออายุ 3 ปี

ภาพที่ 7 สายพันธุ์ 0715

การคัดเลือกพันธุ์ชากลุ่มพันธุ์ชาอัสสัมในพื้นที่ภาคใต้

0719

แหล่งที่มา	: ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่
วันที่ปลูก	: 8 พฤษภาคม พ.ศ. 2558

ลักษณะประจำพันธุ์			
ต้น	: เส้นผ่านศูนย์กลางโคนต้น	7.75	เซนติเมตร
ใบ	: ขนาดใบ (กว้าง×ยาว)	4.5-7.0 × 10.0-16.5	เซนติเมตร
	: สีของใบแก่	GG 139 A	
	: สีของใบอ่อน	GG 143 A	
	: จำนวนหยักใบ	93.0-108.0	หยัก
	: ลักษณะผิวใบ	ใบมันวาว หยักเป็นคลื่น	
ผลผลิตและองค์ประกอบผลผลิต			
	: ผลผลิต	481.08	กรัม/ต้น/ปี
	: จำนวนชุดใบต่อปี	6-7	ชุดใบ
	: จำนวนใบต่อชุด	5.0-8.0	ใบ
	: ความยาวชุดใบ	39.2	เซนติเมตร
	: ความยาวปล้อง	6.0-8.0	เซนติเมตร
	: ระยะเวลาการแตกยอดใหม่	45	วัน
ลักษณะเด่น			

-

*** หมายเหตุ** ผลผลิตเฉลี่ยจากต้นชาอัสสัมเมื่ออายุ 3 ปี

ภาพที่ 8 สายพันธุ์ 0719

<u>การคัดเลือกพันธุ์ชากลุ่มพันธุ์ชาอัสสัมในพื้นที่ภาคใต้</u>

0720

แหล่งที่มา : ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่

วันที่ปลูก : 8 พฤษภาคม พ.ศ. 2558

ลักษณะประจำพันธุ์			
ต้น	: เส้นผ่านศูนย์กลางโคนต้น	7.65	เซนติเมตร
ใบ	: ขนาดใบ (กว้าง×ยาว)	5.0-6.3 × 10.0-15.5	เซนติเมตร
	: สีของใบแก่	GG 137 A	
	: สีของใบอ่อน	YGG 144 A	
	: จำนวนหยักใบ	95.0-105.0	หยัก
	: ลักษณะผิวใบ	ใบหยักเป็นคลื่นเล็กน้อย	
ผลผลิตและองค์ประกอบผลผลิต			
	: ผลผลิต	313.44	กรัม/ต้น/ปี
	: จำนวนชุดใบต่อปี	6-7	ชุดใบ
	: จำนวนใบต่อชุด	5.0-6.0	ใบ
	: ความยาวชุดใบ	34.85	เซนติเมตร
	: ความยาวปล้อง	5.0-6.5	เซนติเมตร
	: ระยะเวลาการแตกยอดใหม่	45	วัน
ลักษณะเด่น			
-			

*** หมายเหตุ** ผลผลิตเฉลี่ยจากต้นชาอัสสัมเมื่ออายุ 3 ปี

ภาพที่ 9 สายพันธุ์ 0720

การคัดเลือกพันธุ์ชากลุ่มพันธุ์ชาอัสสัมในพื้นที่ภาคใต้

0810

แหล่งที่มา	: ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่
วันที่ปลูก	: 8 พฤษภาคม พ.ศ. 2558

ลักษณะประจำพันธุ์			
ต้น	: เส้นผ่านศูนย์กลางโคนต้น	7.65	เซนติเมตร
ใบ	: ขนาดใบ (กว้าง×ยาว)	3.5-6.0 × 9.8-17.0	เซนติเมตร
	: สีของใบแก่	GG 135 A	
	: สีของใบอ่อน	YGG 146 A	
	: จำนวนหยักใบ	99.0-122.0	หยัก
	: ลักษณะผิวใบ	ใบหยักเป็นคลื่นเล็กน้อย	
ผลผลิตและองค์ประกอบผลผลิต			
	: ผลผลิต	461.85	กรัม/ต้น/ปี
	: จำนวนชุดใบต่อปี	6-7	ชุดใบ
	: จำนวนใบต่อชุด	4.0-6.0	ใบ
	: ความยาวชุดใบ	23.57	เซนติเมตร
	: ความยาวปล้อง	4.5-9.0	เซนติเมตร
	: ระยะเวลาการแตกยอดใหม่	45	วัน
ลักษณะเด่น			
-			

*** หมายเหตุ** ผลผลิตเฉลี่ยจากต้นชาอัสสัมเมื่ออายุ 3 ปี

ภาพที่ 10 สายพันธุ์ 0810

9. สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ

ผลการคัดเลือกพันธุ์ชากลุ่มพันธุ์ชาอัสสัมในพื้นที่ภาคใต้ จากต้นชาอัสสัมที่ได้จากการเพาะเมล็ดที่มีอายุ 3 ปี สามารถคัดเลือกสายพันธุ์ชาที่สามารถเจริญเติบโตได้ดีและให้ผลผลิตสูงได้จำนวน 10 สายพันธุ์ คือ 0686, 0689, 0701, 0706, 0711, 0712, 0715, 0719, 0720 และ 0810 อย่างไรก็ตามการคัดเลือกในครั้งนี้ทำในชาอายุ 3 ปี ซึ่งเริ่มให้ผลผลิตที่เหมาะสมสำหรับการแปรรูป ดังนั้นจึงยังคงมีการเก็บบันทึกข้อมูลเพิ่มเติมในปีถัดไปควบคู่กับการขยายพันธุ์เพื่อใช้ในการเปรียบเทียบพันธุ์

10. การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

กลุ่มแม่บ้านผู้ผลิตชาบ้านเจ๊ะเหม จังหวัดนราธิวาส หน่วยงานราชการ เช่น กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร มหาวิทยาลัย และเกษตรกรผู้สนใจ

11. เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการเกษตร. 2552. ระบบการจัดการคุณภาพ : GAP พืชชา. กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. หน้า 45-46.

กรมส่งเสริมการเกษตร. 2551. การปลูกและผลิตชาอย่างครบวงจร ตามโครงการความร่วมมือไทย-ศรีลังกา. กลุ่มสื่อส่งเสริมการเกษตร สำนักพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยี กรมส่งเสริมการเกษตร. หน้า 9-10 จังหวัดคูมาโมโต้ ประเทศญี่ปุ่น.

ธีรพงษ์ เทพกรณ์. 2560. เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับชา. http://www.mfu.ac.th/school/agro2012/events/299 สืบค้นเมื่อวันที่ 8 มกราคม 2560

ธีรพงษ์ เทพกรณ์. 2560. เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับชา. http://www.mfu.ac.th/school/agro2012/events/299สืบค้นเมื่อวันที่ 8 มกราคม 2560.

ภีรกาญจน์ ไค่นุ่นนา. 2548. ชาเจ๊ะเหม มรดกจีนที่ชุมชนมุสลิม http://wbns.oas.psu.ac.th/shownews.php?news_id=30411 สืบค้นเมื่อวันที่ 8 มกราคม 2558

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน). 2559. การปลูกและดูแลรักษาชา. องค์ความรู้เพื่อการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน. แหล่งที่มา : http://hkm.hrdi.or.th/knowledge/detail/158. (สืบค้นเมื่อวันที่ 11พฤษภาคม 2559)

สมพล นิลเวศน์. มปป. เกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับการผลิตชา. กรมวิชาการเกษตร.

สมพล นิลเวศน์ และ Shimonkado Hisachi, 1990, รายงานผลการฝึกอบรม หลักสูตร Tea Cultivation, Quality and Chemical Analysis on Tea เสนอ Tea Research Institute.(in Japanese), Kumamoto Prefecture (ไม่ได้ตีพิมพ์) 39 pp.

สมพล นิลเวศน์. 2541. จากการฝึกงานเรื่อง การปลูก ดูแลรักษา และการแปรรูปชา ที่เมืองฮิโตโยชิ.
สัณห์ ละอองศรี. 2535. ชา. โครงการหลวงวิจัยชา สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้. 165 หน้า.